

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
12/3307 ES FBF/AHI/mk

Vår ref
13/833-

Dato
04.06.2013

**Høring - Endringer i straffeloven 1902 og straffeloven 2005 -
Personforfølgelse, voldtekt og andre seksuelle overgrep, formidling av
prostitusjon, forberedelse til tvangsekteskap, foreldelsesregler mv.**

Det vises til brev datert 8. februar 2013 om ovennevnte sak. Mange av forslagene innebærer en forskuttering av endringer i straffeloven 2005 ved at tilsvarende endringer foreslås i straffeloven 1902. Straffeloven 2005 kapittel 26 om seksuallovbrudd innebærer på enkelte punkter en styrking av vernet mot overgrep sammenlignet med straffeloven 1902 kapittel 19 om seksualforbrytelser. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) støtter at straffeloven 1902 endres slik at den samsvarer med straffeloven 2005 på områdene som er berørt i høringsnotatet.

Til kapittel 3 Personforfølgelse (stalking)

BLD støtter en tilføyelse i gjeldende lovbestemmelser eller en innføring av en helt ny bestemmelse hvor begreper som reflekterer alvorlighetsgraden i personforfølgelse benyttes. BLD har ikke tatt stilling til hvilket av JDs skisserte alternativer som bør velges.

Til kapittel 4 Utforming av gjerningsbeskrivelsen i voldtektsbestemmelsen

BLD ønsker en presisering av straffeloven § 192 som klargjør at alle tilfeller av seksuell omgang med noen som ikke har samtykket til det kan straffes som voldtekt. Et krav om samtykke bør komme i tillegg til dagens alternativ som en supplerende restkategori istedenfor en hel omredigering av dagens bestemmelse. BLD støtter den foreslåtte endringen av straffeloven § 192 b.

BLD forutsetter at § 192 d "(Den som) på annen måte har seksuell omgang med noen

som ikke har samtykket til handlingen (eller får personer til å ha ufrivillig seksuell omgang med hverandre)” inkluderer seksuell omgang som følge av tvangsekteskap i de tilfeller dette skjer uten samtykke.

Til kapittel 5 Forberedelse til tvangsekteskap

BLD støtter forslag til endring i straffeloven § 222. Andre lover, som direkte eller indirekte omhandler temaet tvangsekteskap, som ekteskapsloven, barneloven, utlendingsloven, eventuelt andre aktuelle lover, må på sikt gjennomgå for å sikre at det er samsvar mellom straffeloven og disse lovene og tekstenes intensjoner.

Til kapittel 6 Formidling av prostitusjon

BLD støtter JDs forslag om å oppheve kravet i straffeloven 1902 § 202 annet ledd om at tilbud, formidling eller etterspørsel må være «utvetydig», altså løsning 1.

Til kapittel 8 Seksuelle overgrep mot barn under 14 år

BLD støtter JDs forslag til endringer i bestemmelsene om seksuelle overgrep mot barn under 14. Forslagene vil bidra til å styrke vernet mot seksuelle overgrep mot mindreårige. Flere barn vil bli ivaretatt og beskyttet i større grad enn i dag. Det er særdeles viktig at norske myndigheter gjør det de kan for å forhindre overgrep mot barn. BLD vil i tillegg bemerke følgende til kapittel 8:

Forslaget om å endre straffeloven 1902 § 195 slik at all seksuell omgang med barn under 14 år betegnes som voldtekt vil synliggjøre alvorret i den straffbare handlingen. Endringen vil bidra til å styrke vernet mot seksuelle overgrep mot mindreårige.

BLD støtter forslaget om å endre straffeloven 1902 og straffeloven 2005 § 299 slik at de klart rammer det å forlede to mindreårige til å ha seksuell omgang med hverandre. BLD mener at dette vil styrke vernet mot seksuelle overgrep mot barn. JD ber om høringsinstansenes syn på om alternativet også bør gjelde for seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. BLD er av den oppfatning at endringen også bør omfatte seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. Barn i denne aldersgruppen vil også kunne bli forledet til seksuell omgang og vil ha behov for en sterkere beskyttelse enn de har i dag.

Til kapittel 9 Konvensjon om beskyttelse av barn mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk

BLD støtter JDs forslag i kapittel 9 til endringer i straffeloven 1902 og straffeloven 2005 på bakgrunn av Europarådets konvensjon om beskyttelse av barn mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk. Også disse endringene vil styrke barns vern mot seksuelle overgrep.

Til kapittel 10 Foreldelse

BLD mener at straffeansvar for drap og seksuelle overgrep mot barn bør være unntatt foreldelse. Dette er svært alvorlige handlinger, som også bør kunne straffes etter lang tid. For enkelte som blir utsatt for seksuelle overgrep som barn, kan det ta tid før de

klarer å ta det steget å anmelde forholdet, selv om de har blitt voksne. Å få overgriperen straffet kan bidra til at fornærmede kan legge saken bak seg. Et unntak fra foreldelse i disse sakene er viktig for å gi den fornærmede en reell mulighet til å kunne anmelde det straffbare forholdet. BLD er enig med JD i at et unntak fra foreldelse for seksuelle overgrep bør gjelde de mest alvorlige overgrepene.

BLD mener det bør være særlige regler for unge lovbytere under 18 år dersom drap og seksuelle overgrep blir unntatt foreldelse. Vi mener det er mest naturlig å knytte aldersgrensen til myndighetsalder. Barn skal gjennom flere utviklingstrinn i overgangen fra barn til voksen og har potensiale for modning og endret livsførsel. Det er derfor etter BLDs oppfatning nødvendig at de får mulighet til å legge den kriminelle handlingen bak seg.

BLD støtter JDs forslag om en utskutt foreldelsesfrist, og vil særlig påpeke at en utskutt foreldelsesfrist for brudd på avvergeplikten kan bidra til å forebygge seksuelle overgrep mot barn.

BLD mener en utskutt foreldelsesfrist i saker som gjelder vold i nære relasjoner vil gi barna bedre beskyttelse. Barn er ofte i disse sakene i et avhengighetsforhold til sine overgripere, og det kan være vanskelig å anmelde forholdet før barnet har blitt voksen og har nådd myndighetsalder. Ved overgrep som har skjedd i ung alder vil saken i enkelte tilfeller bli foreldet uten at overgriperen kan bli straffet, noe som etter BLDs oppfatning er svært uheldig.

Til kapittel 11 Advokat som skal ivareta interessene til drepte barn

BLD er enig med JD i at det bør innføres en bestemmelse om at det skal oppnevnes advokat for drepte barn der barnets nærmeste omsorgspersoner er mistenkt for drapet. Dette vil styrke drepte barns rettssikkerhet. BLD er imidlertid usikre på om det er hensiktsmessig å avgrense ordningen slik at advokatens oppdrag avsluttes når det blir tatt ut tiltale. Det kan tenkes at barnets interesser burde ivaretas også av andre enn påtalemyndigheten under rettssaken, slik bistandsadvokaten vil gjøre for fornærmede i andre saker. BLD mener i tillegg det er noe usikkert hvordan ordningen skal gjennomføres i praksis, og vi mener det bør utarbeides utfyllende retningslinjer eller lignende.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anders Uldal
førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.
